

DUHOVNI DAROVI

„I razgnjevi se zmaj na ženu te ode zaratiti s ostatkom njezina sjemena; s onima koji čuvaju Božje zapovijedi i imaju svjedočanstvo Isusa Krista.“ Otk. 12:17.

VUKA, HRVATSKA, 27. OŽUJAK, 2026.

URIAH SMITH

PRIGOVORI NA VIZIJE ELLEN G. WHITE 6. DIO

PRIGOVOR 13. — STO ČETRDESET ČETIRI HILJADE

„Njene vizije“, rečeno nam je, „su kontradiktorne u pogledu 144,000“. Jedini problem sa ovim prigovorom je, što je kao i svi oni koje smo do sada ispitali, lažan. Ne postoji istina u njemu. Od čega je prigovor sastavljen? Samo od ovog. U Iskustvu i Viđenjima, strana 11, ona govori o živim svetima u vreme kada se čuje Božji glas, kao da su 144,000 na broju. U Darovima, Tom I, strana 205, ona kaže da su oni koji su umrli u veri pod porukom trećeg anđela, vaskrsnuti na Božji glas. Ona ne kaže da su ti vaskrsnuti nabrojani među 144,000, kao što prigovarač pretpostavlja; ali razmotrićemo to tako, kako bismo dali prigovoru svu snagu koju može imati. Onda, kaže prigovarač, prva izjava da su 144,000 živi sveti, je u suprotnosti sa drugom što uzima ove vaskrsnute da sačinjavaju broj. Hoće li nam prigovarač reći kada su ove osobe vaskrsnute? Da li je to Božji glas koji objavljuje dan i čas Isusovog dolaska, koji ih podiže, ili se oni podižu pre, i na vreme da ga čuju? Ovaj detalj je ubedljivo rešen svedočanstvom u neposrednoj povezanosti. Čitamo na strani na koju se poslednje upućuje: „Bio je silan zemljotres. Grobovi su bili prodrmani, i oni koji su umrli u veri pod porukom trećeg anđela, držeći Šabat, izlaze iz svojih prašnjavih kreveta, proslavljeni, da čuju zavet mira koji Bog treba da učini sa onima koji su držali njegov zakon.“ Šta je ovaj zavet mira, pokazano je nekoliko redova dalje: „I pošto je Bog izgovorio dan i čas Isusovog dolaska i održao večni zavet sa svojim narodom,“ itd. Dakle na šta se može misliti pod objavom da su izašli da čuju zavet mira, itd., osim na to da su vaskrsnuti pre nego što je ovaj zavet objavljen, ili pre nego što Božji glas najavi dan i čas Isusovog dolaska, i vaskrsnuti su kako bi ga čuli. Onda nakon što su bili vaskrsnuti, i stojeći živi sa svetima koji nikada nisu umrli, nisu li oni u svoj ispravnosti uračunati među žive svete? I to

je ta sama objava dana i časa Isusovog dolaska koju tada živa grupa, 144,000 na broju, čuje i razume. Iskustvo i Viđenja, strane 10, 11. Onda gde je kontradiktornost? Ona ne postoji.

Međutim dalje je prigovoreno, da se na opštem vaskrsenju pravednih na Hristovom pojavljivanju, 144,000 raduju da se sretnu sa svojim prijateljima koji su smrću bili otrgnuti od njih. Iskustvo i Viđenja, strana 12. Ovo se tvrdi kao kontradikcija. Međutim nije li očito moguće da su neki od 144,000 imali Hrišćanske prijatelje uzete smrću pre podizanja poruke trećeg anđela? Takav lukav kritizizam nije vredan pažnje.

Opet je prigovoreno to da ovo čini previše mnogo vaskrsenja. Prepuštamo prigovaraču da reši to sa Biblijom; jer prorok Danilo iznosi na videlo ovo samo vaskrsenje. Dan. xii 1, 2: „I u to vreme će Mihajlo ustati, veliki knez koji zastupa decu tvog naroda: i biće vreme nevolje, kakva nikada nije bila otkad je bilo nacije baš do tog istog vremena: i u to vreme tvoj narod će biti izbaavljen, svako ko će biti pronađen zapisanim u knjizi. I mnogi od onih koji spavaju u zemaljskom prahu će se probuditi, neki na večan život, a neki na sramotu i večan prezir.“

Ovde je vaskrsenje koje se odigrava nakon što je veliko i konačno vreme nevolje za ovaj svet počelo. Međutim to nije opšte vaskrsenje bilo pravednih ili zlih; jer su to samo „neki“ od svake grupe; ne svi od bilo koje grupe. Zato je ovde vaskrsenje određenog broja pravednih, pre opšteg vaskrsenja pravednih, na Hristovom pojavljivanju; jer neće biti mogućnosti za ovo delimično vaskrsenje nakon tog događaja; i pošto dolazi kao što čini, nakon što vreme nevolje počne, i pre pojavljivanja Hrista na nebeskim oblacima, to mora biti samo vaskrsenje ovde izneto na videlo u vizijama. Ni na jedan drugi događaj se Danilovo svedočanstvo ne može primeniti.

PRIGOVOR 14. — BEŽANJE IZ SELA

Gledište predstavljeno u vizijama, o svetima koji beže iz gradova i sela u vreme nevolje, Iskustva i Viđenja, str. 17, suprotno je Luki xvii, 34, 35, koji govori o dva čoveka koji su u jednom krevetu, dve žene koje melju na mlinu, i jedna je uzeta a druga ostavljena. U kom pogledu je

vizija suprotna Luki xvii, 34, 35, ovaj sirov i polovično naveden prigovor nas ne obaveštava. Ostavljeni smo da zaključimo da u gledištu prigovorača dvojica treba da budu u krevetu, dve žene melju na mlinu, dvojica su u polju, itd., u trenutku kada se Hrist pojavi i pošalje svoje anđele da sakupe njegove svete; jedan treba da bude pravedan, i tako treba da bude „uzet“ gore da sretne Gospoda, a drugi treba da bude zao, i tako ostavljen da pogine; drugim rečima, pravedni i zli treba da budu pomešani zajedno slobodno po zemlji i razdvojeni na Hristovom dolasku; dok vizije pokazuju da se pravedni razdvajaju od zlih pre tog vremena, i sakupljaju se zajedno u grupama čekajući Gospoda. Prigovor je jednostavno osnovan na gledištu prigovarača o odlomku na koji se upućuje, u čiju ispravnost, nemamo ni najmanje poverenje ni u jednoj pojedinosti. Zato ne možemo dobro odgovoriti na prigovor, tako kratak kakav jeste, bez da pružimo izlaganje o pismu uključenom u njemu. I pošto objašnjenje ovog važnog odlomka može biti od interesa, pored korišćenja koje bi prigovarač učinio od toga protiv vizija, čitalac će nam oprostiti zbog zadržavanja na njemu prilično dugo.

Stihovi u pitanju, Luka xvii, 34-36, glase kao što sledi: „Kažem vam, u toj noći, biće dva čoveka u jednom krevetu; jedan će biti uzet a drugi ostavljen. Dve žene će mleti zajedno; jedna će biti uzeta a druga ostavljena. Dva čoveka će biti u polju; jedan će biti uzet a drugi ostavljen.“

Dve grupe osoba su ovde iznete na videlo, verovatno pravedni i zli, između kojih, u neko vreme, razdvajanje treba da se odigra. Želimo da utvrdimo, ako je moguće, kada je ovo vreme, ili u kom periodu ovaj deo Pisma ima svoju primenu. Da uradimo ovo moramo gledati kontekst, na koji pozivamo pažnju čitaoca, koji počinje sa stihom 26: „I kao što je bilo u Nojevim danima, tako će biti i u danima Sina čovečjeg. 27. Oni su jeli, pili, ženili se, udavali se, do dana kada je Noje ušao u barku, i potop je došao, i uništio ih sve. 28. Isto tako kao što je bilo u danima Lota; jeli su, pili, kupovali, prodavali, sadili, gradili; 29; ali istog dana kada je Lot izašao iz Sodoma zapljuštao je oganj i sumpor sa Neba, i uništio ih sve. 30. Baš tako će biti na dan kada se Sin čovečji otkrije. 31. Na taj dan, onaj koji će biti na krovu kuće, a njegove stvari u kući, neka

ne silazi dole da ih ponese: i onaj koji je u polju neka se isto tako ne vraća nazad. 32. Setite se Lotove žene. 33. Ko god će tražiti da spasi svoj život izgubiće ga; a ko god će izgubiti svoj život sačuvaće ga.“

Prateći ove stihove, dolaze oni prvo uvedeni. Predlog koji prvo preduzimamo da dokažemo u vezi sa ovim pismom, je, da se to ne odnosi na tačan trenutak kada slavno svetlo dolazećeg Spasitelja sevne kao munja od istoka do zapada, niti na bilo koji određeni sat, niti na bilo koji dan od dvadeset četiri sata, već na period vremena manje ili više neodređenog. Međutim zar to ne kaže, „Na *dan* kada se Sin čovečji Sin otkrije“, i „na taj *dan*“, i čak „u toj *noći*“? Istina; i neki tvrde iz ovog, očigledno nesposobni da gledaju na temu sa više od jedne tačke gledišta, da poseban dan od dvadeset četiri sata na koji se Hrist pojavljuje mora biti sve na šta se upućuje u tom odlomku. Međutim ako bismo pokazali da su ovi izrazi ponekad korišćeni da označe neodređen period, i da kontekst potvrdno zahteva da tako trebaju biti korišćeni ovde, biće dovoljno da utvrdi naš predlog, kod svih razumnih i iskrenih umova. A to lako može biti urađeno.

1. Definicija ovih reči će nam dopustiti da im damo takvu primenu. Grinfeld, pod rečju dan (*ἡμέρα*) kaže da je po metonimiji reč korišćena i u jednini i u množini da označi „vreme“, kao što je mereno danima, kao u frazi, u našim danima; život, to jest, vreme života, doba, godine. Pod rečju noć (*νύξ*), on kaže, „Figurativno, vreme koje je neodgovarajuće, neobično, nezgodno za rađenje bilo čega. Po metonimiji, vreme mentalne tame, neznanja, i poroka“.

2. Reč je često tako korišćena u Novom Zavetu. Luka vi, 22, 23: „Blagosloveni ste vi, kada vas ljudi zamrže i kada vas isključe iz svog društva, i pogrde vas, i izbace vaše ime kao zločinačko zbog Sina čovečjeg. Radujte se u taj dan i skačite od veselja.“ Ne u dan, samo od dvadeset četiri sata, već u vreme, razdoblje, kada takvo treba biti njihovo iskustvo. Luka x, 12: „Ali kažem vam, da će biti podnošljivije na taj dan za Sodom, nego za taj grad.“ Stih 14 pokazuje da je ovo dan Suda; i niko ne može pretpostaviti da se pod ovim misli samo na dan od dvadeset četiri sata, već na vremenski period u kom je Sud postavljen, i kazna je određena i izvršena nad nepokajanima i krivima. Jovan viii, 56: „Vaš otac Avram se radovao da vidi moj dan; i video ga je i bilo mu je drago.“ Ne jednostavno bukvalan dan u Hristovoj istoriji, već nesumnjivo ceo period njegove službe na zemlji. Rim. xiii, 12: „Noć je poodmakla, dan se približio.“ Ovde se, sigurno, misli na nešto više od perioda od dvadeset četiri sata. 1. Sol. v, 2: „Gospodnji dan dolazi kao lopov u noći.“ Međutim svi znamo da je Gospodnji dan više od bukvalnog dana u trajanju; i da počinje sa sudovima koji padaju na zemlju kratak period pre pojavljivanja čovečjeg Sina na nebeskim oblacima. Vidi Isa. xiii, 6-13; lxiii, 1-6; Sof. I, 14-18; 2. Pet. iii, 10, 12; Otk. xv, 1;

xvi, 1-21; itd. Opet čitamo, „Gle sada je dan spasenja“; 2. Kor. vi, 2; upućujući na celu jevanđeosku dispenciju; „dan“ kada je Bog uzeo Izrael za ruku da ga vodi iz Egipatske zemlje, Jevr. viii, 9, što pokriva celo vreme potrošeno u njihovom potpunom izbavljenju iz kuće ropstva; „dan iskušenja“, Jevr. iii, 8, 9, 17, u kom je Bog bio srdit na njih četrdeset godina; itd. Da je noć korišćena u sličnom smislu pokazano je Rim. xiii, 12, već citiranim, i od Jovana ix, 4; „Noć dolazi kada nijedan čovek ne može raditi.“

Ovi slučajevi mogu biti umnoženi do skoro bilo kog potrebnog obima. Iako ništa od ovih, niti iznad date definicije, ne bi, same po sebi, potvrdno dokazale da reč dan ima neodređeno značenje u odlomku pod razmatranjem, one pokazuju da ona *može* biti tako korišćena, i da takvo *mora* biti njeno značenje ovde, ako postoji bilo šta u kontekstu da to zahteva.

Sada smo spremni da još dalje pogledamo stihove 26-30, i pokažemo da se svuda u njima upućuje na vremensko razdoblje, manje ili više neodređeno, a ne na precizan trenutak u koji se Gospod pojavljuje. Stih 26 objavljuje, „I kao što je bilo u Nojevim danima, tako će biti i u *danima* čovečjeg Sina“. Ovde je množina, danima, korišćena, pokazujući da je period neke znatne dužine predviđen. I što se tiče vremena, ovo je ključna napomena za ceo odlomak. Um je usmeren ispravno na samom početku. I izraz, „dan kada se čovečji Sin otkriva“, iz stiha 30, i „taj dan“, iz stiha 31, i „toj noći“, iz stiha 34, očigledno znači isto kao i „*danima* čovečjeg Sina“, iz stiha 26; jer svi izrazi upravo upućuju na isto vreme. Paralelni odlomak u Mt. xxiv, 37-41, glasi, „Kao što su bili Nojevi dani, tako će isto biti dolazak čovečjeg Sina“, itd. Sada ne može biti ispravno poređenje između Nojevih dana, i čina dolaženja ponovo od strane čovečjeg Sina. Zato, ovo nije ono na šta se misli. Međutim može biti poređenje između Nojevih dana, dana koji su prethodili potopu, i dana koji neposredno prethode dolasku čovečjeg Sina; i ovo razmatranje je dovoljno da pokaže da je ovo ono na šta se misli. I u tom vremenu biće razdvajanje, ili linija razlikovanja povučena, između pravednih i zlih; jer dvojica će „biti u polju; jedan će biti uzet, a drugi ostavljen;“ i „dve žene će mleti u mlinu; jedna će biti uzeta a druga ostavljena.“

Upućivanje na Nojeve dane pokriva vremenski period tokom kog su jeli, pili, venčavali se, rugali se Noju, i predavali se veselju i bančenju. Da bude paralelan slučaj, mora se takođe uputiti na vremenski period u poslednjim danima, dovoljan za ove osobine zla da budu razvijene i očito praktikovane među čovečanstvom.

Stih 31 kaže, „Na taj dan, onaj koji će biti na krovu od kuće, a njegove stvari u kući, neka ne silazi dole da ih ponese“. Ovaj govor je prilagođen običajima države u kojoj je izgovoren, gde su krovovi kuća ravni i toliko blizu zajedno da osoba može koračati bez teškoće sa krova jedne kuće

do druge, i tako, u slučaju opasnosti, mogla bi čak pobeći iz grada bez da uopšte silazi dole na ulicu. To mora jednostavno značiti da u vreme o kome se ovde govori, niko ne treba da bilo kako brine da sačuva svoja zemaljska dobra i posede. Međutim hajde da to primenimo, kao što bi neki hteli da uradimo, na trenutak kada se Gospod pojavljuje, i mi pitamo, gde bi onda bila potreba za takvom opomenom kao ovom? Ko bi u to vreme gledao na svoje bogatstvo i blaga? Niko; jer pre tog vremena rđavo zlato škrtice će biti bačeno na ulice, Jez. vii, 19, i zemaljski velikaši, znajući od trzanja prirode, čak pre nego što se Gospod javi, da je veliki dan njegovog gneva došao, Otk. vi, 15, 16, bacaju svu svoju zemaljsku imovinu, beže u gore, i podižu izbezumljenu molitvu stenama i gorama, da ih zatrpaju od Jagnjetovog gneva i od lica onog koji sedi na prestolu, čije strašno prisustvo momentalno očekuju da se otkrije. Nije, prema tome, dosledno da se primeni govor iz stiha 31 na bukvalan dan od dvadeset četiri sata, u kom se Gospod pojavljuje. To mora pokrivati duži vremenski period, i imati svoju primenu pre tog događaja.

Stih 33 glasi, „Ko god bude pokušao spasiti svoj život, izgubiće ga; a onaj ko ga izgubi sačuvaće ga“. Pokušaj da se primeni ovaj govor na sam dan Gospodnjeg pojavljivanja, predstaviće u još snažnijem svetlu apsurdnost tog gledišta. Jer mi pitamo, Kako će čovek u trenutku Gospodnjeg dolaska, kao *rezultat* pokušavanja da spasi svoj život, da ga izgubi? I kako će on, u tom trenutku vremena, *gubljenjem njega, da ga sačuva?* Kako! Ludost takvog pretpostavljanja je veoma očigledna. Što se tiče toga šta se misli pod spašavanjem i gubljenjem života, ne može biti razlike u mišljenju. Pokušavanje da se spasi život i tako se izgubi, pravac je protiv kog smo drugde savetovani od Spasitelja. Vidi Mt. x, 39. To je da se žrtvuju principi istine i pravednosti radi svrhe izbegavanja gubitka, progonstva, ili verovatno, same smrti u ovom životu, i tako se gubi večan život. Dok ćemo gubitkom našeg života radi Hrista, to jest, bacanjem nas celih samih u njegovu službu, i stajanjem čvrsto iako trebamo pretrpeti smrt ovde, imati večan život na kraju. Takav govor se, prema tome, *ne može* primeniti na bilo koje drugo vreme, osim onog u kom karakter može biti razvijen, a večan život biti dobijen ili izgubljen. Međutim ovaj period kušnje prestaje na priličan vremenski period pre nego što se Gospod javi. Vidi Otk. xxii, 11, 12: „Onaj ko je nepravedan neka i dalje bude nepravedan, onaj ko je okaljan neka i dalje bude okaljan, onaj ko je pravedan neka i dalje bude pravedan, i sveti neka i dalje bude svet. I evo, dolazim uskoro.“ I tako se još čvršće držimo istog zaključka, to jest, da se govor pod razmatranjem mora odnositi na vremenski period više ili manje neodređen, pre dolaska čovečjeg Sina.

Sada smo pokazali da izrazi „dan“ i „noć“, mogu biti korišćeni da označe period veće ili manje dužine, i da kontekst

pozitivno zahteva da trebaju biti tako korišćeni u Luki xvii, 30, 31, i 34. Možemo prema tome u ovom trenutku izložiti naš predlog kao dokazan; ali postoje neka druga razmatranja koja želimo da uvedemo.

Gospod zatim nastavlja da navodi različite posledice koje će zadesiti one koji pokušaju da spasu svoje živote iz motiva sebičnog interesa, i one koji su voljni da ih izgube radi Hrista: jedan će biti uzet, a drugi ostavljen.

Važno je odrediti šta je označeno ovim izrazima. Pa, kaže neko, ovo se odnosi na Gospodnji dolazak, i neko, pravedan, biće uzet; uzet gore da sretne Gospoda u vazduhu, i izbavljen iz ovog sveta i svih njegovih zala; dok je drugi, zli, ostavljen; ostavljen da bude uništen u velikom požaru. Ovo gledišće izgleda vrlo uverljivo na prvi pogled, ali je izuzetno uzdrmano kada dođemo da pogledamo definiciju reči. Reč, uzet, pre ima značenje da je uzet kao zarobljenik, priveden, uhvaćen; dok reč, ostavljen, umesto označavanja, ostavljen da pogine, ima značenje dozvoljeno da ode, izbavljen ili spašen od opasnosti. Druga definicija data od Lidela i Skota, za prvu reč, *παραλαμβάνω*, je, „Uzeti u zalog, uzeti silom ili izdajom, uhvatiti, dobiti u posed“. Druga reč, *ἀφίημι*, je definisana pod drugom glavom, od istih autora, kao što sledi: „Pustiti, odrešiti, osloboditi.“ U skladu sa ovim definicijama, neki prevodi glase, „Jedan će biti *uhvaćen*, a drugi će *pobeći*“. Kotedž Biblija komentariše ovako: „Jedan će biti uzet, to jest, kao zarobljenik.“ Ovde je razdvajanje između pravednih i zlih. Jedan je uhvaćen, i osuđen na uništenje, drugi je pobjegao. I učenici pitaju, „Gde, Gospode“? gde će to hvatanje i uništenje da se odigra? I on odgovara, „Gde god je telo, tamo će biti okupljeni orlovi“. Paralelni stih u Mt. xxiv, 28, glasi, „Gde god je strvina, tamo će biti okupljeni orlovi“. I ovde je korišćena reč, koja nikada nema nijedno drugo značenje već ono od leša ili beživotnog tela. Sad su svi oni koji primenjuju sve ovo na bukvalan dan Gospodnjeg pojavljivanja, prinuđeni da uzmu, telo, ili leš, kao predstavnika Hrista, a orlove kao predstavnike svetih koji su uhvaćeni da se sretnu sa njim u vazduhu. Međutim može li ovo biti? Šta! predstaviti Gospoda slave, dok dolazi u veličanstvu i trijumfu sa svom Očevom slavom, mrtvim telom, odvratnom strvinom? i svete koji su uhvaćeni da ga sretnu, kao orlove, koji idu da iskidaju i prožderu svoj plen? Ideja je odbojna i odvratna do poslednjeg stepena.

Međutim šta može biti prikladno predstavljeno mrtvim telom? Odgovor, zli, koji su, kao nedostojni života, predati uništenju. A šta sa orlovima? Odgovor, Božji sudovi, koji silaze na njih, da ih pobiju i unište. Jov, govoreći o orlovima, kaže, „gde su ubijeni, tamo je ona“. Jov xxxix, 30. Dakle gde god su zli, Božja zla će ih pronaći, i spustiti se na njih kao orlovi na svoj plen. Opisujući scene ovog vremena, Psalmista kaže: „Hiljadu njih će pasti kraj tebe, i deset hiljada tebi zdesna,

ali tebi se ona neće primaknuti. Neće te zadesiti zlo, niti će se ikakva pošast primaknuti tvom prebivalištu.“ Ps. xci, 7, 10. Tako pravedni beže, dok su zli pored njih uhvaćeni i ginu.

Od ovog vremena pa nadalje, mi razumemo da nema povezanosti između pravednih i zlih. Sigurno ne možemo pretpostaviti da će sveti doći gore u samom trenutku dolaska, bezbrižno nastavljajući svoj posao, bilo u svojim kućama ili u svojim poljima, rame uz rame sa svojim najsmrtonosnijim neprijateljima! Ne; očigledni Božji sudovi razdvajaju jedne od drugih, i onda se možemo „vratiti i uvideti razliku između onog koji služi Bogu, i onog koji mu ne služi“. To je u to vreme kada je Hrist prekinuo svoja posredovanja, kada milost ne moli više, i zla padaju na zle, da će objava pronađena u Iskustvu i Viđenjima, str. 17, biti ispunjena: „U vreme nevolje, svi smo pobjegli iz gradova i sela, ali smo bili progonjeni od zlih, koji su ušli u kuće svetih sa mačem. Podigli su mač da nas ubiju, ali se slomio i pao je nemoćan kao slama,“ itd. Ovo je baš pre konačne pobjede svetih, kada oni „vape danju i noću Bogu za izbavljenje“. Luka xviii, 7. Ovo se savršeno slaže sa svedočanstvom koje smo razmatrali, iz Mateja i Luke.

Sa ovde predstavljenim gledištem, svuda postoji doslednost i sklad; sa bilo kojim drugim, ne postoji. Ljudi mogu nastojati da pokažu da svedočanstvo iz Luke xvii, 26-37, upućuje na sam čas Gospodnjeg pojavljivanja, i da su pravedni i zli do tog trenutka povezani zajedno u svim životnim zanimanjima, radi dokazivanja gore pomenute objave iz Iskustva i Viđenja da je netačna; ali oni to mogu raditi samo tvrdoglavim zatvaranjem svojih očiju pred svim tvrdnjama konteksta, i nazivanjem beznačajnim niz promena o reči, „dan“. Međutim mora biti vrlo očigledno svima to da je ovo samo površno i nesposobno ispitivanje ovog pitanja, koje ne ispituje da li reč, dan, ne može značiti period neodređenog trajanja; da li kontekst ne zahteva da to bude tako korišćeno ovde; da li izrazi o „uzimanju“ i „ostavljanju“, ne označavaju događaj takve prirode da se on ne može dogoditi u trenutku Gospodnjeg pojavljivanja; i da li se strvina i orlovi mogu primeniti na Hrista i njegove svete. Uzimajući ova pitanja u obzir, kao što smo mi uradili u gore pomenutim primedbama, pronalazimo da govor iz Luke pokriva značajan vremenski period, i da se prema njegovom svedočanstvu, razdvajanje između pravednih i zlih sigurno odigrava pre nego što se Gospod pojavi. Prema tome, kakav god nesklad, da prigovarač pronađe između ovog dela pisma i izjave iz Iskustva i Viđenja citirane iznad, samo je ono što on sam stvara svojim sopstvenim pogrešnim gledištem o odlomku.